

Література

1. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>
2. Центр дистанційного навчання ПУЕТ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://el.puet.edu.ua/>
3. Дистанційна освіта. – Освіта. UA [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Dist_osv/
4. Освітній портал™ – освіта в Україні, освіта за кордоном [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/>
5. Биков В. Ю. Технологія створення дистанційного курсу: навч. посіб. / Биков В. Ю., Кухаренко В. М. [та ін.]. – К.: Міленіум, 2008. – 324 с.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В ЕКОНОМІЦІ»

*К. Ю. Вергал, к. в. н., доцент
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Важливими умовами переорієнтації цілей навчального процесу з формування особистості на стратегію саморозвитку особистості є відкритість освіти та доступність необхідного освітньо-інформаційного забезпечення, які пов'язане у наш час з наявністю в вузі дистанційних технологій навчання та використання новітніх методик навчання у педагогічній діяльності.

Визначаючи технологію навчання як «інтегративну модель навчально-виховного процесу з чітко визначеними цілям і діагностикою поточних і кінцевих результатів, розподілом навчально-виховного процесу на окремі компоненти» [1, с. 906–907], зазначимо, що особливістю дистанційних технологій навчання є сприяння розвитку самостійності і самодисциплінованості студента, чітке і неухильне виконання певних навчальних дій в умовах оперативного зворотного зв'язку, яке досягається індивідуалізацією навчання, вибором темпу навчання, контролем за

якістю знань. До переваг саме дистанційної форми організації навчання слід віднести і інтерактивну взаємодію студентів та викладача, і можливості постійного моніторингу як інтенсивності роботи студента викладачем, так і результатів власної роботи студентом, і зменшення залежності навчальної дисципліни від обсягу годин завдяки поєднанню аудиторного і віртуального навчального простору.

Щодо використання дистанційних технологій навчання при викладанні дисципліни «Інформаційні системи в економіці» для студентів напряму підготовки «Економічна кібернетика», то їх актуальність обумовлена значним теоретичним обсягом дисципліни (50 лекційних годин, 62 практичних години), що потребує періодичного контролю отриманих знань, та актуалізації отриманих знань з інших дисциплін, з яким «Інформаційні системи в економіці» пов'язані міждисциплінарними зв'язками, у вигляді вхідного контролю знань.

Платформа moodle якнайкраще забезпечує окреслені проблеми, оскільки дозволяє, по-перше, обирати форму проведення опитування, комбінувати текстові завдання з математичними формулами та графічними об'єктами, що є досить важливим для контролю знань з тем, пов'язаних з методологіями IDEF, UML, DFD та їх графічним представленням. По-друге, дистанційні технології навчання дозволяють враховувати специфіку дисципліни щодо форми подання результатів практичних робіт, які виконуються в електронному вигляді та захищаються у вигляді звіту, який, окрім опису ходу виконання, містить скріншоти результатів роботи, моделі предметної області, результати роботи з базами даних, математичні розрахунки.

О. В. Співаковський зазначає, що використання сучасних інформаційних технологій в освіті сприяє: розкриттю, збереженню і розвитку індивідуальних здібностей учнів, притаманного кожній людині унікального поєднання особистісних якостей; формуванню пізнавальних інтересів, прагнення до самоудосконалення та самореалізації. Таким чином, використання дистанційних технологій при викладанні дисципліни «Інформаційні системи в економіці», та, зокрема, платформи moodle, яка воло-

діє необхідними функціональними та ресурсними можливостями для підвищення ефективності викладання дисципліни, дозволяє активізувати навчальний процес, розвиваючи не тільки навички самостійної роботи, але і практичні навички роботи з новими інформаційними технологіями у майбутніх фахівців-кібернетиків.

Література

1. Енциклопедія освіти / [Акад. пед. наук України; головний ред. Василь Григорович Кремінь]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»

О. К. Кузьменко, к.е.н., доцент

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Однією із проблем сьогодення вищих навчальних закладів (ВНЗ) є адаптації навчального процесу до сучасних вимог. Важливу роль при цьому відіграє інформатизація суспільства, широкий доступ до всесвітньої мережі Інтернет, «комп'ютеризація» способу життя населення. Тобто, інформаційно-технологічні революції ХХ–ХХІ століття зумовили формування та розвиток нових підходів до професійної підготовки майбутніх фахівців всіх напрямів та галузей господарювання. Одним із цих підходів є дистанційне навчання, становлення якого відбулося за рахунок впровадження у ВНЗ кредитно-модульної системи. Ця система передбачає фактичне скорочення аудиторних занять і перенесення частки матеріалу на самостійне опрацювання.

Дистанційне навчання – це нова організація навчального процесу, що базується на принципах самостійного навчання студента. Цей вид навчання містить у собі використання дистанційних технологій, що застосовуються для подання лекційного матеріалу та практичних робіт. Тобто, студенти, що віддалені від викладача в просторі або в часі, водночас мають можливість в

будь-яку хвилину підтримувати діалог за допомогою засобів телекомунікацій.

Питанням організації навчального процесу за дистанційною формою навчання у ВНЗ присвячені наукові праці вітчизняних дослідників: В. Ю. Бикова, Ю. М. Богачкова, І. Е. Булах, В. М. Кухаренка, Н. В. Морзе, М. В. Савченка, Н. Г. Сиротенко, П. В. Стефаненка, Б. І. Шуневича та дослідження провідних російських та білоруських вчених в галузі організації дистанційного навчання таких, як С. М. Кузьміної, С. Л. Лобачова, В. Л. Наумова, Н. В. Нікулічевої, Є. С. Полат, О. В. Соловова, В. П. Тихомирова, О. В. Тихомирової, А. В. Хуторського, В. Д. Шадрікова, Ф. Г. Яглова [1–4].

Аналіз наукової літератури та дисертаційних досліджень з питань організації дистанційного навчання показує, що здебільшого увага дослідників прикута до навчального процесу вищих навчальних закладів «технічної спрямованості». Тому проблеми організації дистанційного навчання для дисципліни «Економічна кібернетика» студентів напряму підготовки «Економічна кібернетика» є достатньо актуальними та важливими.

Метою дослідження є формування методичних підходів до використання дистанційних технологій при викладанні дисципліни «Економічна кібернетика».

Спеціальність «Економічна кібернетика» готує фахівців із поглибленими знаннями сучасних інформаційних технологій, математичних методів моделювання та аналізу, ґрунтовних економічних знань. Випускники спеціальності «Економічна кібернетика» можуть здійснювати діяльність з: аналізу і прогнозування фінансово-економічних ситуацій; управління економічними об'єктами в ринкових умовах; проектування, розробки, супроводження і використання сучасних комп'ютерних систем управління виробництвом, капіталом та ринком.

Згідно з освітньо-кваліфікаційною характеристикою (ОКХ) [5], фахівці з економічної кібернетики на своїх посадах можуть виконувати такі завдання: збирати, систематизувати й аналізувати інформацію про систему керування будь-яким господарським об'єктом; аналізувати виробничо-господарську діяльність, інформаційні зв'язки між адміністративними, виробничими та